

Tézy na štátne skúšky v akademickom roku 2020/2021

3. 1. 14 SOCIÁLNA PRÁCA

**Študijný program: SOCIÁLNA PRÁCA 2. stupeň VŠ štúdia – titul Mgr.
denné a externé štúdium**

Štátna skúška má v študijnom programe dve súčasti:

- **Obhajoba diplomovej práce.** Vedúci diplomovej práce a oponent vypracujú posudok práce a navrhnú hodnotenie. Komisia pre štátne skúšky komplexne hodnotí kvalitu diplomovej práce na základe posudkov a študentovu obhajobu práce.
- **Rozprava k teoretickým a metodologickým kontextom sociálnej práce formou kolokvia,** otázky sú formulované v podobe širšie koncipovaného problému, súvisiaceho s diplomovou prácou, ktorého riešenie od študenta vyžaduje znalosť poznatkov **uvedených v tézach ku štátnej skúške.** Študent okrem teoretických vedomostí z jadrových disciplín študijného programu štátnou skúškou preukazuje schopnosť aplikovať získané poznatky a spôsobilosť riešiť sociálne problémy.

Sociálno-filozofické súvislosti sociálnej práce. Hodnoty a výchova. Ideál plnohodnotnej osobnosti. Jedinečnosť človeka, jeho sebarozvoj, celosť osobnosti. Problém vzťahu človek-spoločnosť. Morálna zodpovednosť a sociálny útlak. Rovnosť príležitostí. Sociálny poriadok. Sociálne dôsledky procesov globalizácie. Kríza človeka a jeho identity. Demokracia, výchova, pluralita, autorita. Spravodlivosť a rovnosť v sociálnej oblasti.

Politologické súvislosti sociálnej práce. Politika a politická moc. Štát a občianska spoločnosť. Politické systémy a politické ideológie. Sociálna politika a politické strany. Ústava SR, ľudské, občianske a politické práva. Význam sociálnej politiky. Sociálna práca vo verejnej správe. Organizácia verejnej správy v SR, vybrané odvetvia. Sociálna práca v samospráve.

Legislatívne súvislosti sociálnej práce. Charakteristika sociálneho pracovníka, intervencií, kompetencií, klienta, etických problémov, sociálnych problémov a dilem, inštitúcií, zdrojov, prostredia a spolupráce v právnych predpisoch súvisiacich s výkonom sociálnej práce. Národné, regionálne a lokálne dokumenty v sociálnej oblasti.

Teoretické koncepty sociálnej práce. Prehľad v jednotlivých teóriách sociálnej práce a ich aplikácia v súvislosti s riešenou témou záverečnej práce. Aktuálne trendy postmodernizmu v sociálnej práci. Humanistické a existenciálne teórie (C. Rogers. Prístup zameraný na úlohy. Logoterapia V.E. Frankla. Existencializmus N. Thompsona). Sociologické teórie (Teória rol. Etiketizačná teória. Ekosociálna teória). Systémové teórie (Experienciálno-humanistický smer V. Satirovej). Kritické smery v sociálnej práci (Antiopresívne prístupy).

Metodika a profesionálny výkon sociálnej práce. Supervízia ako nástroj profesionalizácie sociálnej práce. Sociálna práca s minoritami. Fenomén sociálnej exklúzie a inklúzie. Koncepcia národa a národnostných menšín. Etnické skupiny. Náboženské minority. Súčasná situácia vybraných minorít na Slovensku. Sociálna práca s rizikovou mládežou. Využitie prvkov terapeutických metód a techník v sociálnej práci.

ODPORÚČANÁ LITERATÚRA

- BALOGOVÁ, B., ŽIAKOVÁ, E..(eds.): Vademecum sociálnej práce. Terminologický slovník. Košice: 2017.
- BRNULA, P.: Sociálna práca. Dejiny, teórie a metódy. Bratislava : 2012.
- BRNULA, P. a kol. : Úvod do teórií sociálnej práce. Bratislava: 2015.
- Etický kódex sociálneho pracovníka a asistenta sociálnej práce Slovenskej republiky.
- GEJDOŠOVÁ, Z.: Sociálne zabezpečenie v systéme verejnej správy na Slovensku. Ružomberok: VERBUM, 2012.
- HÁLA, V a kol. Morální odpovědnost a její aspekty. Praha: Filosofia. 2013
- HAVRDOVÁ, Z., HAJNÝ, M.: Praktická supervize. Praha : 2008.
- HAWKINS, P., SHOHET, R.: Supervize v pomáhajících profesích. Praha: 2004.
- HUDECOVÁ, A., JUSKO, P., VAVRINČÍKOVÁ, L., BROZMANOVÁ GREGOROVÁ, A., PAPŠO, P.: Profesionální kompetence sociálních pracovníků v kontexte intencionálních a institucionálních reflexí. PF UMB. Banská Bystrica: 2010.
- HRUBEC, M.: Od zneuznání ke spravedlnosti: Kritická teorie globální společnosti a politiky. Praha, Filosofia 2011, 562 s.
- HUPKOVÁ, I., LIBERČANOVÁ, K.: Drogové závislosti a ich prevencia. Trnava: 2012.
- JUSKO, P.: Sociálna práca s mládežou a sociálnopatologické javy. Banská Bystrica: Pedagogická fakulta UMB 2009.
- Kolektív autorov: Politológia. Nitra, Enigma 2012
- LABÁTH, V. a kol.: Riziková mládež. Možnosti potenciálních zmien. Praha: Sociologické nakladatelství 2001.
- LEVICKÁ, J. a kol.: Sociálna práca I. Trnava: Oliva, 2007.
- LEVICKÁ, J. a kol.: Sociálna práca II. Trnava: Oliva, 2009.
- KOSOVÁ, B. Filozofické a globálne súvislosti edukácie. Banská Bystrica: 2013
- MADLIAK, J, MESZÁROŠ, M.: Prevencia kriminality. Košice : 2009.
- MATOUŠEK, O. a kol.: Encyklopédie sociální práce. Praha, Portál: 2013.
- MÁTEL, A: Teorie sociální práce I. Sociální práce jako profese, akademická disciplína a vědní obor. Praha: Grada. 2019.
- PAULÍK, K.: Vybrané poradenské a psychoterapeutické směry. Ostrava: 2009.
- PRŮCHA, J.: *Multikulturní výchova. Teorie – praxe – výzkum.* Praha: 2001.
- SWIFT, A. Politická filozofie. Praha: 2005.
- SKYBA, M.: Věda o sociální práci. Prešov: 2016.
- ŠIMANOVSKÝ, Z.: Hry s hudbou a techniky muzikoterapie vo výchove, sociální práci a klinické praxi. Praha: 2011
- ŠICKOVÁ- FABRICI, J. Základy arteterapie. Praha: 2002.
- ŠLOSÁR, D., ŽIAKOVÁ, E.: Teórie sociálnej práce a vybrané klientske skupiny. Košice: 2017.
- ŠOLTÉSOVÁ, D., BOSÁ, M., BALOGOVÁ, B.: Terapeutické inšpirácie v socioterapii. Prešov 2016.
- TOMEŠ, I.: Úvod do teorie a metodologie sociální politiky. Praha: 2010.
- VASKA, L.: Teoretické aspekty supervízie začínajúcich sociálních pracovníků. Bratislava: 2014.
- Zákon NR SR č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti
- Zákon NR SR č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení
- Zákon NR SR č. 485/2013, ktorým sa mení a dopĺňa zákon NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálních službách
- Zákon NR SR č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia
- Zákon NR SR č. 219/2014 Z. z. o sociální práci a o podmienkach na výkon niektorých odborných činností v oblasti sociálních vecí a rodiny a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon NR SR č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi

Zákon NR SR č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v platnom znení Zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine v platnom znení
Zákon NR SR č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v platnom znení
Zákon NR SR č. 305/2005 Z. z. o sociálno-právnej ochrane a sociálnej kuratele
Zákon NR SR č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon
Štandardy kvality sociálnych služieb
Časopisecká literatúra: Sociálna práca/Sociální práce. Integrácia. Mládež a spoločnosť.
Národné poistenie. Éthum. Sociálna práca a zdravotníctvo. Fórum sociální práce,
www.prohuman.sk

V Banskej Bystrici 30.04.2021

prof. PaedDr. Peter Jusko, PhD.
vedúci katedry